Ն. 4443 1880 ԳԵՂՈՒՆՏՈՒ 30 ՀԻՄԱՆԻԹԻՍ ԵՒԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՕԷՆԷ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 11 ՀԻՄԱՆԻԹԻՍ Ն. 4143

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ իչին
Պիր օէնէ մէճիտիյէ 10
„
Ալթը այ 5
Իւչ „ „ 2 ½
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտի

—

Թաշրաար իչին
Պիր օէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ „ „ 6
Բօսթա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։

—

Արևելքի Լեգէոն

ԻԼՍԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Ծքինճի „ „ „ 2 ղ.
Իւչիւնճիւ „ „ „ 1 ղ.

—

Իրան սըրասընա գօնուլմասան իրանաթ ու իխթարաթըն սաթը 5 ղ.

Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան խամինէ եազըլըր

—

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէյնէ շէնպիհ-պաղարընտա Իրսի խանընատա Ն. 41։

ՄԻԻՆԱՏԻՒ ԻՐԱՒԻԵԱՍ

ՀԻԼԻԳԵՆՏԷ 1297 — ՍԱՂՄՍՈՍ 1298

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Պրիւսէլ, 10 սեպտ.

Էթուալ Պէյթ նամ զաղէթանըն պէեանընա կէօրէ, բրէնս տը Պիզմարգ իլէ պարօն տը Հայմէրլէ, Ալմանիա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի միեանէսինատ պիր եթթիֆաղը թէարրուզի վէ թէտաֆէի ադտ ըթմիշլէր տիր։

Բարիս, 10 սեպտ.

Էքսէր զաղէթարար, Ֆրանսանըն նիւմայիշի պահրիեէ իշթիրաքընը թայեիպ իտիեօրար։

Բակիւղա, 10 սեպտ.

Իւչ թապուր ասքերի նիզամիէյի Շահանէ Շգօտրատան կէլիպ, չէդան կիճէ Տուլչինօ եագընընտա օրտու գուրմուշլար տըր։

Արնավուտ հէյեէթի եթթիհատիեէսի Շգօարատա խէֆի պիր մէճլիս ադտ իտիպ, պու մէճլիսատ, մուգավէմէթէ տէվամ ըթմէքլիկէ գարար վիրմիշ տիր։

Գարատաղլըար Վէրպիցա ալթընտա օլուպ, Տուլչինօ թարաֆընտա հուտուտ պուեունա թէհաշշիւտ ըթմիշլէր տիր։

ՏԱԹԻԼԻՅԷ

Բէնշշէնպիհ կիւնիւ ադտ օլունան մէճլիսի մախսուսը միւբէյանընա սաթ օն իրիեէ դատար իմթիտատ ըթտիկինի, վէ մէճլիս էնտասընտա մուխապէրաթ վուգու պուլտուղունու եազմըշ իտի։

Անընան սօն մարիւմաթա նագարէն, Վէլի Բիզա բաշա իլէ օլունան մուխապէրաթըն խիւլասասընտա, Տուլչինօնուն հէման թէրքի եագրաշմըշ օլտուղու, վէ հաթթա թահգիգաթա կէօրէ, իքի իւչ գօնօլոս թարաֆընտան մէնսուպ օլտուգլարը սէֆարէթլէրէ պու եօլտա թէլէկրաֆ չէքիլտիկի հալտէ, մուախխարէն պիր թագըմ էճնէ-պի միւֆտիլէրին էսէրի թահրիքաթը օլարագ, Արնավուտ ռուէսասը եռնէ մուվաֆֆագաթ թարիգինտէն կէրի տէօնմիշլէր տիր։

Պունուն իւզէրինէ, մէսէլէնին բէնկի եռնէ տէյշմիշ իսէ տէ, Բիզա բաշա պիր դաչ կիւնէ դատար, դարարը սապգը իւզրէ թէսվիրէէյի մասլահաթա մուվաֆֆագ օլապիլէճէկինի պլտիրմէքտէ իմիշ։

—Ահմէտ Մրխթար բաշա հազրէթլէրի, Սէլանիք բօսթա վարօրուլրա տիւնքի կիւն Տէրիսաատէթ մուվասլէթ էյլէմիշ տիր։

—Սըրպ հիւքիւմէթի, տէվլէթի Ալիեէ հագգընտա օլան տօսթլուղունու թէէմին իչին, եէվմի վէրատէթի հազրէթի Բատիշահիտէ, Սըրպիսթան բրէնսի զաթը Շահանէեէ պիր թէլէկրաֆ քէշիէսիյլէ, էյֆաեը թէպրիք էյլէմիկի միսիլու, պուրատա պուլունան Սըրպիսթան սէֆիրի Մ. Կրուչին մատամաը սաբի, պայրամ վէսիլէսիյլէ, պաշ վէքիլ վէ խարիճիեէ նազիրը բաշալը հազարաթընըն հարէկէրի հանըմ էֆէնտիլէրէ բարմէյի թէհնիյէթ իճրա իմիշ տիր։

Անճագ Արնավուտլուղուն ահվալը հազրէսի ճիհէթիյլէ, Սըրպիսթան տախի հալինճէ իհթիեաթ իւզրէ պիր մէգատար ասքէր սադրամագտա վէ թէտարիքեաթը ասքէրիեէ կէօրմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթի միւմանիլէյհանընն հիչ պիր ուսլի նէյյէթի օրմատըղընը Սըրպ մէմուրլարը դաթիէն պիլտիրմէքտէ իմիշլէր։

—Տէրիսաատէթտէ պաղը միւթէպերանէ Արնավուտ ըուէսասը թարաֆընտան կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Վէլի Բիզա բաշանըն դուվէյի քիւլիեէյի նիզամիեէ իլէ Արնավուտլար իւզէրինէ հիւճում իյտիկի, վէ Արնավուտլարատան ալթմըշ դատար վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու, վէ Արնավուտլար թարաֆընտան պու տէֆալէթ մուգապէլէ օլունմամըշ իսէ տէ, բաշայի միւմանիլէյհ թարաֆընտան պիր տահա հիւճում վուգու պուլտաճագ օլուր իսէ, արթըգ ասքերի Օսմանիեէ տիւշմէն ասքէրի նազարբյլա պագըրըպ մուգապէլէ օլունտաճաղը իչար օլունմուշ օլտուղու, վէ պու թէլէկրաֆընը պիր սուրէթի Պապը Ալիեէ տախի իթա գէլընտաղը իշխարմիշ, վէ մուախխարէն իտիշէն թահգիգաթը ըէսմիեէտէն անպաշլրտըղընա կէօրէ, ճիւմատա կիւնիւ սաաթ իւչէ դատար պէօյլէ պիր թէլէկրաֆ կէլտիկինէ տայիր մալիւմաթը ըէսմիեէ օրմաեբպ, պու թէլէկրաֆընը ասլը վար իսէ, սօնրա կէմիշ օրմասը դանն օլունտուղու Վագբթատա օգունմուշ տուր։

—Պիր թագըմ Արնավուտլար իւլէ Եունան հուտուտունա ազիմէթ ըթմէք իւզրէ օլտուղունու տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղտըղըմըզ Սէյֆուլլահ պէյ, Բերմէթ իլէ Դօլոնիա էհալիսինատէն օն իրի պին քիշի իլէ Դիլմագ նամ մահէլլի մէրքէզ իթթիխաղ ըթմիշ տիր։

—Նիւմայիշի պահրիտէ պուլունմագ իւզրէ, Իթալիա տէվլէթի թարաֆընտան թախրիս օլունան սէֆայինի հարպիեէ Բօմա վէ Բալէսթրօ զըրհելարբյլա Դօլոնիա նամ վաբօրատան իպարէթի օլուպ, ամիրալ Ֆինկալինին թահթը գօմանտասընտա օլարագ, սեպտեմբերին պէշինճի կիւնիւնտէ Բալերմոտան Բակիւղաեա մուվասլէթի էյլէմիկի միսիլու, Ինկիլթերրա ասնանմասը տախի ամիրալ Սէյմուրուն գօմանտասընտա օլտուղու հալտէ, թարիխի մէգիւրատէ Կազուզատա մուվասլէթի էյլէմիշ տիր։

—Շիատէթլի պիր ֆուրթունա զուհուրինտէ, տիւէլի մուազզամ սէֆայինի հարպիեէսինատէն միւրէքքէպ օլան միւխթէլիթի ասնանմանընն Բակիւզատան Կազուդա լիմանընա կիրմէսի դարարբաշարբրլմշ տըր։

—Ներսէս սրբազան հազրէթլէրի նամիզաճըգլարը ճիհէթլէ, միւքէլլյի ֆիլամ հազարաթընա թէպրիք վազիֆէսինի իճա իտէմէտիքլէրինատէն, թարաֆլարընտան գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան էֆէնտիյի պու խըսմէթէ վէքիլ թայեին ըթմիշլէր տիր։

Թէրճէմանը հագգըգաթ պու ֆըգրատը եաղտըգտան սօնրա, չէօյլէ իրավէ խտիեօր. — «Ինչպահ սաբիր Պայրամլարտա միւնէրրիֆ իւլ Վիզաճ օրմազլար տա, քէմալի ասֆիեէթլէ» պու ըէսմի իճա իտէրլէր։»

—Թիւրքճէ զաղէթալարտա ըիվաեէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն, Եանեա տախիլինտէ Զահօն Նահիյէսինատ Թուսա գարիեէսինտէ եիւզ պաշը Ֆէյզուլլահ էֆէնտինին մէվճուտ մահէթի օրան 34 նէֆէր ասքերի նիզամիեէ իւզէրինէ, 120 նէֆէր Եունան էշգընտաը հիւճում իտիպ, 9–10 սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէնին նէթիճէսինատ, էշգընտա 16 մագթուլ վէ 12 մէհրուհ թէրք իլէ ֆիրարէ մէճպուր օրմուշլար, վէ տասքիրի Օսմանիեէտէն եաղընընը 2 շեհիտ վէ 4 եարալը վուգու պուլմուշ տուր։

—Պէյքը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Անատօլու իսլահաթը իշին արզ օլունան սուրէթ, պաղը մէրքէզէ թատիլաթ իլէ շաեանը գապուլ կէօրիլմիկինատէն, պու պապատ իպթիդա իտէն թահգըգաթը ամիդա պիլ իճրա, նէթիճէսինի արզ ըթմէք մէմուրիեէթիյլէ եէնի պիր դօմիսիօն թէշքիլ օլունտուղունու ուէյլեեօրլար։

—Թայմս զաղէթասընընն Պէրլին մուխպիրի, Ամմանիատան տէվլէթի Ալիեէ իշին ճէլպ օլունճաղ իսլահաթ մէմուրլարընտան պահս ըթտիկի սրրատա, արթըգ պու իշին դաթիէն Ամմանիա տէվլէթի իլէ տէվլէթի Ալիեէ պէյնինտէ գարարկիր օլտուղունու, վէ իսլահաթը ասքէրիեէ իշին պէշ նէֆէր էրքեանը հարպիեէ զապիթանը եագընտա Տէրիսաատէթ միւթեվէճճիհէն հարէքէթ ըթմէք իւզրէ օլտուգլարը կիպլի, իսլահաթը միլքիեէ իշին տախի սայիր պիր թագըմ մէմուրինի միլքիեէ հագրըլանմագտա օլտուգլարընը, վէ պու քէյֆիեէթ, զաթը հազրէթի Բատիշահի իլէ Ամմանիատէրէք, Ավսթրիա սէֆարէթի մէպլաղը մէզքիրատն, մահէլլի վագբ ճիվարընտաքի քէօյլէր էհալիսինէ խաղլին ըթտիրիլմէսինի թալեպ էյլէմէքտէ իմիշ։

—Դարիեէյի մէզքիրէ իսկէյէսինատ պիր շէյլիս էֆէնտի եէտինատ պուլունան սէքիզ ատէտ օսմանկը միրասըյլա պիր չէֆթ քիրէքէյի պիր եանքէսիճիեէ դաբաղընմիշ տըր։

—Պու կիւն Ռուսիա իմբէրատօրունուն եէվմի վէլատէթինէ միւսաաֆ օլմազլէ, էօյլէ վագթը դարագօլ սէֆինէյի հիւմաեունուն թօրլար ամըլմըշ, վէ սայիր մէրասիմի լազըմէ իճրա իտիլմիշ տիր։

—Կէչէն կիւն հուզուրը հազրէթի Բատիշահիտէ իճրայի սանամի էյլէտիկինի եազարղընմըզ Զուգ Զուգ գապիէսինատէն ճանգաղ թագրմինն ըէյսի օլան հաճի Մէհէմմէտ Ալիեէ պէշինճի բիւթպէտէն պիր գրթա Մէճիտի նիշանը զիյշանը իթա օլունտուղու միսիլու, թագըմընա տախի միզտարը քեաֆի ատթիեէ իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Թէքֆուրատաղը գուրպինտէ խայրէպօլու նահիյէսինատէ հայան խասթալըզը զուհուր իտիպ, խասթալըզդա թութուլան հայմանաթընն 24 սաաթ իշինտէ էօպիկիւ մահէլլի խապէրլէրինատէն տիր։

—Ամէրիգալը Բարսընն նամ միսիօնարրն վէ խրամէթքէարընն գաթիլլէրի Պապը գապիթիեէ հապսխանէսինատ մէվգուֆ օլուպ, եաղընտա իսթինթագլարընա պաշլանըլմաճաղ տըր։

—Պու սաաթ, Պէյօղլունատա արընն սաաթ քէօսթէյինի գաբըպ, եէնի չէհիր թարաֆընտա տօղրու ֆիրար ըթմիշլէր տիր։

—Էվվէլքի աղշամ Պէյօղլունատա Գայրօնճու գուլլուղու մէրքէզինատէն պիր տաղ էօթէտ, տէօրթ նէֆէր խրրոբզ եաշլընճա պիր Ֆրանսըզը եէրէ եաթթրբզ, 25 լիրա գըյմէթինտէ օլան մէրգումանն սաաթ վէ գօրտօնունու ճէպրէն դասպ ըթմիշլէր, վէ սօնրա ուզան գամալարընը էյլէրինտէ սալատարագ վէ քիմնէէտէն գօրգմաեարագ ֆիրար ըթմիշլէր տիր։

—Զբգան բաղար իրթէսի սապահլաեէն Ա. յիսթէֆանօսատան Իսթանպօլա կէլմէքտէ օլան 2 նիւմէրօրու գաթար, Մադրի քէօյիւնիւն պէրի թարաֆընտա Պասմախանէ էօնիւնտէ վագը քէօրբիւ իւզէրինտէ, սասքիրի Շահանէ նէֆէրաթընատան պիրինի չյինէյիպ թէլէֆ ըթմիշ տիր։

—Պիր Ինկիլիզ կէմիսինի եաղմա ըթմիշ օլան Արապ գուրանլարընն թէէտիպինէ մէմուր ասքիրի Շահանէ Պաղատատա ավտէթ էյլէմիշ տիր։ Ասքիրի մէրգումէ իլէ մէզքիւր էշգընա միեանէսինատ վուգուա կէլմիշ օլան միսատէմէտէ, ըէյսի գուրան ֆէնտա հալտէ եարալանարագ, հայեաթը թէհլիքէտէ պուլունմուշ տուր։

—Մահը հալին 28 ինճի բէնճէմպիհ կիւնիւ սապահլաեէն սաաթ 11 բատտէլէրինատ, միհահիրինի Զէրաքէօեատէն Քէօր Իսհագ իլէ բէֆիգի Մէհէմմէտ, էյուպ ճվարընտա վագը էսկի եէնկի նամ մահէլլատէն կէչմէ քաէլեր իրքէն, հագգարարընտա զուհուրա կէլէն չիբահէ իւզէրինէ, մահէլլի մէզքիւրատ միսթախտէմ բօլիս չավուշարընտան Ահմէտ Ըէֆիգ էֆէնտի իլէ, նէֆէրաթտէն Ահմէտ վէ Հիւսէյին էֆէնտիլէր, մէրգումանը սէրատէթ ըթտիքլէրի սըրատա, գամալար չէքէրէք ֆիրար ըթմիշլէր իսէ տէ, մուախխարէն եէնէ տէրատէթ իտիլէրէք, գամալարը, վէ եանլարընտա պուլունան նագտ վէ էշեայի մէսրուգա, էյուպ բօլիս գօմիսէրլիկինէ թէսլիմ օլունմուշ, վէ պատէհու պա ժուրնալ, Իսթանպօլ բօսթանէրէք, Ավսթրիա սէֆարէթիյլէ Պապը Ալի արաբընտա պիր մուխապէրէյի ինթաճ ըրիեէ կէօրմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթի միւմանիլէյհանընն հիչ պիր ուսլի նէյյէթի օրմատըղընը Սըրպ մէմուրլարը դաթիէն պիլտիրմէքտէ իմիշլէր։

—Տէրիսաատէթտէ պաղը միւթէպերանէ Արնավուտ ըուէսասը թարաֆընտան կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Վէլի Բիզա բաշանըն դուվէյի քիւլիեէյի նիզամիեէ իլէ Արնավուտլար իւզէրինէ հիւճում իյտիկի, վէ Արնավուտլարատան ալթմըշ դատար վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու, վէ Արնավուտլար թարաֆընտան պու տէֆալէթ մուգապէլէ օլունմամըշ իսէ տէ, բաշայի միւմանիլէյհ թարաֆընտան պիր տահա հիւճում վուգու պուլտաճագ օլուր իսէ, արթըգ ասքերի Օսմանիեէ տիւշմէն ասքէրի նազարբյլա պագըրըպ մուգապէլէ օլունտաճաղը իչար օլունմուշ օլտուղու, վէ պու թէլէկրաֆընը պիր սուրէթի Պապը Ալիեէ տախի իթա գէլընտաղը իշխարմիշ, վէ մուախխարէն իտիշէն թահգիգաթը ըէսմիեէտէն անպաշլրտըղընա կէօրէ, ճիւմատա կիւնիւ սաաթ իւչէ դատար պէօյլէ պիր թէլէկրաֆ կէլտիկինէ տայիր մալիւմաթը ըէսմիեէ օրմաեբպ, պու թէլէկրաֆընը ասլը վար իսէ, սօնրա կէմիշ օրմասը դանն օլունտուղու Վագբթատա օգունմուշ տուր։

—Պիր թագըմ Արնավուտլար իւլէ Եունան հուտուտունա ազիմէթ ըթմէք իւզրէ օլտուղունու տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղտըղըմըզ Սէյֆուլլահ պէյ, Բերմէթ իլէ Դօլոնիա էհալիսինատէն օն իրի պին քիշի իլէ Դիլմագ նամ մահէլլի մէրքէզ իթթիխաղ ըթմիշ տիր։

—Նիւմայիշի պահրիտէ պուլունմագ իւզրէ, Իթալիա տէվլէթի թարաֆընտան թախրիս օլունան սէֆայինի հարպիեէ Բօմա վէ Բալէսթրօ զըրհելարբյլա Դօլոնիա նամ վաբօրատան իպարէթի օլուպ, ամիրալ Ֆինկալինին թահթը գօմանտասընտա օլարագ, սեպտեմբերին պէշինճի կիւնիւնտէ Բալերմոտան Բակիւղաեա մուվասլէթի էյլէմիկի միսիլու, Ինկիլթերրա ասնանմասը տախի ամիրալ Սէյմուրուն գօմանտասընտա օլտուղու հալտէ, թարիխի մէգիւրատէ Կազուզատա մուվասլէթի էյլէմիշ տիր։

—Շիատէթլի պիր ֆուրթունա զուհուրինտէ, տիւէլի մուազզամ սէֆայինի հարպիեէսինատէն միւրէքքէպ օլան միւխթէլիթի ասնանմանընն Բակիւզատան Կազուդա լիմանընա կիրմէսի դարարբաշարբրլմշ տըր։

—Ներսէս սրբազան հազրէթլէրի նամիզաճըգլարը ճիհէթլէ, միւքէլլյի ֆիլամ հազարաթընա թէպրիք վազիֆէսինի իճա իտէմէտիքլէրինատէն, թարաֆլարընտան գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան էֆէնտիյի պու խըսմէթէ վէքիլ թայեին ըթմիշլէր տիր։

Թէրճէմանը հագգըգաթ պու ֆըգրատը եաղտըգտան սօնրա, չէօյլէ իրավէ խտիեօր. — «Ինչպահ սաբիր Պայրամլարտա միւնէրրիֆ իւլ Վիզաճ օրմազլար տա, քէմալի ասֆիեէթլէ» պու ըէսմի իճա իտէրլէր։»

—Թիւրքճէ զաղէթալարտա ըիվաեէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն, Եանեա տախիլինտէ Զահօն Նահիյէսինատ Թուսա գարիեէսինտէ եիւզ պաշը Ֆէյզուլլահ էֆէնտինին մէվճուտ մահէթի օրան 34 նէֆէր ասքերի նիզամիեէ իւզէրինէ, 120 նէֆէր Եունան էշգընտաը հիւճում իտիպ, 9–10 սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէնին նէթիճէսինատ, էշգընտա 16 մագթուլ վէ 12 մէհրուհ թէրք իլէ ֆիրարէ մէճպուր օրմուշլար, վէ տասքիրի Օսմանիեէտէն եաղընընը 2 շեհիտ վէ 4 եարալը վուգու պուլմուշ տուր։

—Պէյքը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Անատօլու իսլահաթը իշին արզ օլունան սուրէթ, պաղը մէրքէզէ թատիլաթ իլէ շաեանը գապուլ կէօրիլմիկինատէն, պու պապատ իպթիդա իտէն թահգըգաթը ամիդա պիլ իճրա, նէթիճէսինի արզ ըթմէք մէմուրիեէթիյլէ եէնի պիր դօմիսիօն թէշքիլ օլունտուղունու ուէյլեեօրլար։

—Իսթիֆա ըթմիշ օլտուգլարընը եաղմըշ օլտուղումուզ սէրգուրէնայի հազրէթի Շէհրիեարի Համամի բաշա հազրէթլէրինին պու քէրրէ մէմուրիեէթինէ եէնիտէն պէտ վէ միւպաշրրէթ էյլէտիլէրի զաղէթալարտա միւնտէրիճ տիր։

—Սիսամբլարընն վուգուի շիքեաեէթի միւնասէպէթիյլէ, օրաեա պիր թահգըգ մէմուրու կէօնտէրիլէճէկի իշխիտիլեօր։

—Վիէննա սէֆիրի էահէմ բաշա հազրէթլէրինին Տէրիսաատէթ տավէթ օլունտուգլարընը Թէրճէմանը Հագգըգաթ զաղէթասը բիվաեէթ իտիեօր։

—Պայրամ ըէսմի ալիսինի սէյր իթմէքլիկէ կէմիշ օլան սիւֆէրա ֆամիլեալարը հագգընտա պիր իլթիֆաթը մախսուսէ օրմագ իւզրէ, տայիրէյի հիւմաեունտան գահվէ վէ շէրպէթի իբրամընտան սօնրա, հուզուրը հազրէթի Բատիշահիեէ տախիլ օրմալարընտա միւսաատէ պույրուլմուշ, վէ ճիւմլէսի տէ իլթիֆաթը սէնկիյէ իլէ թալթիֆ գըլընմըշ տըր։

—Շգօտրատան հարէքէթ իտէն Ավսթրիա բօսթասընն էշգընա թարաֆընտան վուրուլտու զունու եաղմըշ իտի։ Պու վագ ըատա բօսթատան գասպ օլունան ագչէ 800 ֆրանսըզ լիրասը օլուշու թահգըգ գելընմըշ տըր։ Պու մատտէ, Ավսթրիա սէֆարէթիյլէ Պապը Ալի արաբընտա պիր մուխապէրէյի ինթաճ ըրիեէ կէօրմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթի միւմանիլէյհանընն հիչ պիր ուսլի նէյյէթի օրմատըղընը Սըրպ մէմուրլարը դաթիէն պիլտիրմէքտէ իմիշլէր։

—Տէրիսաատէթտէ պաղը միւթէպերանէ Արնավուտ ըուէսասը թարաֆընտան կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Վէլի Բիզա բաշանըն դուվէյի քիւլիեէյի նիզամիեէ իլէ Արնավուտլար իւզէրինէ հիւճում իյտիկի, վէ Արնավուտլարատան ալթմըշ դատար վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու, վէ Արնավուտլար թարաֆընտան պու տէֆալէթ մուգապէլէ օլունմամըշ իսէ տէ, բաշայի միւմանիլէյհ թարաֆընտան պիր տահա հիւճում վուգու պուլտաճագ օլուր իսէ, արթըգ ասքերի Օսմանիեէ տիւշմէն ասքէրի նազարբյլա պագըրըպ մուգապէլէ օլունտաճաղը իչար օլունմուշ օլտուղու, վէ պու թէլէկրաֆընը պիր սուրէթի Պապը Ալիեէ տախի իթա գէլընտաղը իշխարմիշ, վէ մուախխարէն իտիշէն թահգիգաթը ըէսմիեէտէն անպաշլրտըղընա կէօրէ, ճիւմատա կիւնիւ սաաթ իւչէ դատար պէօյլէ պիր թէլէկրաֆ կէլտիկինէ տայիր մալիւմաթը ըէսմիեէ օրմաեբպ, պու թէլէկրաֆընը ասլը վար իսէ, սօնրա կէմիշ օրմասը դանն օլունտուղու Վագբթատա օգունմուշ տուր։

—Պիր թագըմ Արնավուտլար իւլէ Եունան հուտուտունա ազիմէթ ըթմէք իւզրէ օլտուղունու տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղտըղըմըզ Սէյֆուլլահ պէյ, Բերմէթ իլէ Դօլոնիա էհալիսինատէն օն իրի պին քիշի իլէ Դիլմագ նամ մահէլլի մէրքէզ իթթիխաղ ըթմիշ տիր։

—Նիւմայիշի պահրիտէ պուլունմագ իւզրէ, Իթալիա տէվլէթի թարաֆընտան թախրիս օլունան սէֆայինի հարպիեէ Բօմա վէ Բալէսթրօ զըրհելարբյլա Դօլոնիա նամ վաբօրատան իպարէթի օլուպ, ամիրալ Ֆինկալինին թահթը գօմանտասընտա օլարագ, սեպտեմբերին պէշինճի կիւնիւնտէ Բալերմոտան Բակիւղաեա մուվասլէթի էյլէմիկի միսիլու, Ինկիլթերրա ասնանմասը տախի ամիրալ Սէյմուրուն գօմանտասընտա օլտուղու հալտէ, թարիխի մէգիւրատէ Կազուզատա մուվասլէթի էյլէմիշ տիր։

—Շիատէթլի պիր ֆուրթունա զուհուրինտէ, տիւէլի մուազզամ սէֆայինի հարպիեէսինատէն միւրէքքէպ օլան միւխթէլիթի ասնանմանընն Բակիւզատան Կազուդա լիմանընա կիրմէսի դարարբաշարբրլմշ տըր։

—Ներսէս սրբազան հազրէթլէրի նամիզաճըգլարը ճիհէթլէ, միւքէլլյի ֆիլամ հազարաթընա թէպրիք վազիֆէսինի իճա իտէմէտիքլէրինատէն, թարաֆլարընտան գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան էֆէնտիյի պու խըսմէթէ վէքիլ թայեին ըթմիշլէր տիր։

Թէրճէմանը հագգըգաթ պու ֆըգրատը եաղտըգտան սօնրա, չէօյլէ իրավէ խտիեօր. — «Ինչպահ սաբիր Պայրամլարտա միւնէրրիֆ իւլ Վիզաճ օրմազլար տա, քէմալի ասֆիեէթլէ» պու ըէսմի իճա իտէրլէր։»

—Թիւրքճէ զաղէթալարտա ըիվաեէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն, Եանեա տախիլինտէ Զահօն Նահիյէսինատ Թուսա գարիեէսինտէ եիւզ պաշը Ֆէյզուլլահ էֆէնտինին մէվճուտ մահէթի օրան 34 նէֆէր ասքերի նիզամիեէ իւզէրինէ, 120 նէֆէր Եունան էշգընտաը հիւճում իտիպ, 9–10 սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէնին նէթիճէսինատ, էշգընտա 16 մագթուլ վէ 12 մէհրուհ թէրք իլէ ֆիրարէ մէճպուր օրմուշլար, վէ տասքիրի Օսմանիեէտէն եաղընընը 2 շեհիտ վէ 4 եարալը վուգու պուլմուշ տուր։

—Պէյքը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Անատօլու իսլահաթը իշին արզ օլունան սուրէթ, պաղը մէրքէզէ թատիլաթ իլէ շաեանը գապուլ կէօրիլմիկինատէն, պու պապատ իպթիդա իտէն թահգըգաթը ամիդա պիլ իճրա, նէթիճէսինի արզ ըթմէք մէմուրիեէթիյլէ եէնի պիր դօմիսիօն թէշքիլ օլունտուղունու ուէյլեեօրլար։

—Իսթիֆա ըթմիշ օլտուգլարընը եաղմըշ օլտուղումուզ սէրգուրէնայի հազրէթի Շէհրիեարի Համամի բաշա հազրէթլէրինին պու քէրրէ մէմուրիեէթինէ եէնիտէն պէտ վէ միւպաշրրէթ էյլէտիլէրի զաղէթալարտա միւնտէրիճ տիր։

—Սիսամբլարընն վուգուի շիքեաեէթի միւնասէպէթիյլէ, օրաեա պիր թահգըգ մէմուրու կէօնտէրիլէճէկի իշխիտիլեօր։

—Վիէննա սէֆիրի էահէմ բաշա հազրէթլէրինին Տէրիսաատէթ տավէթ օլունտուգլարընը Թէրճէմանը Հագգըգաթ զաղէթասը բիվաեէթ իտիեօր։

—Պայրամ ըէսմի ալիսինի սէյր իթմէքլիկէ կէմիշ օլան սիւֆէրա ֆամիլեալարը հագգընտա պիր իլթիֆաթը մախսուսէ օրմագ իւզրէ, տայիրէյի հիւմաեունտան գահվէ վէ շէրպէթի իբրամընտան սօնրա, հուզուրը հազրէթի Բատիշահիեէ տախիլ օրմալարընտա միւսաատէ պույրուլմուշ, վէ ճիւմլէսի տէ իլթիֆաթը սէնկիյէ իլէ թալթիֆ գըլընմըշ տըր։

—Շգօտրատան հարէքէթ իտէն Ավսթրիա բօսթասընն էշգընա թարաֆընտան վուրուլտու զունու եաղմըշ իտի։ Պու վագ ըատա բօսթատան գասպ օլունան ագչէ 800 ֆրանսըզ լիրասը օլուշու թահգըգ գելընմըշ տըր։ Պու մատտէ, Ավսթրիա սէֆարէթիյլէ Պապը Ալի արաբընտա պիր մուխապէրէյի ինթաճ ըրիեէ կէօրմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւմէթի միւմանիլէյհանընն հիչ պիր ուսլի նէյյէթի օրմատըղընը Սըրպ մէմուրլարը դաթիէն պիլտիրմէքտէ իմիշլէր։

—Տէրիսաատէթտէ պաղը միւթէպերանէ Արնավուտ ըուէսասը թարաֆընտան կէլէն պիր թէլէկրաֆտա, Վէլի Բիզա բաշանըն դուվէյի քիւլիեէյի նիզամիեէ իլէ Արնավուտլար իւզէրինէ հիւճում իյտիկի, վէ Արնավուտլարատան ալթմըշ դատար վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու, վէ Արնավուտլար թարաֆընտան պու տէֆալէթ մուգապէլէ օլունմամըշ իսէ տէ, բաշայի միւմանիլէյհ թարաֆընտան պիր տահա հիւճում վուգու պուլտաճագ օլուր իսէ, արթըգ ասքերի Օսմանիեէ տիւշմէն ասքէրի նազարբյլա պագըրըպ մուգապէլէ օլունտաճաղը իչար օլունմուշ օլտուղու, վէ պու թէլէկրաֆընը պիր սուրէթի Պապը Ալիեէ տախի իթա գէլընտաղը իշխարմիշ, վէ մուախխարէն իտիշէն թահգիգաթը ըէսմիեէտէն անպաշլրտըղընա կէօրէ, ճիւմատա կիւնիւ սաաթ իւչէ դատար պէօյլէ պիր թէլէկրաֆ կէլտիկինէ տայիր մալիւմաթը ըէսմիեէ օրմաեբպ, պու թէլէկրաֆընը ասլը վար իսէ, սօնրա կէմիշ օրմասը դանն օլունտուղու Վագբթատա օգունմուշ տուր։

—Պիր թագըմ Արնավուտլար իւլէ Եունան հուտուտունա ազիմէթ ըթմէք իւզրէ օլտուղունու տիւնքի նիւսխէմիզտէ եաղտըղըմըզ Սէյֆուլլահ պէյ, Բերմէթ իլէ Դօլոնիա էհալիսինատէն օն իրի պին քիշի իլէ Դիլմագ նամ մահէլլի մէրքէզ իթթիխաղ ըթմիշ տիր։

—Նիւմայիշի պահրիտէ պուլունմագ իւզրէ, Իթալիա տէվլէթի թարաֆընտան թախրիս օլունան սէֆայինի հարպիեէ Բօմա վէ Բալէսթրօ զըրհելարբյլա Դօլոնիա նամ վաբօրատան իպարէթի օլուպ, ամիրալ Ֆինկալինին թահթը գօմանտասընտա օլարագ, սեպտեմբերին պէշինճի կիւնիւնտէ Բալերմոտան Բակիւղաեա մուվասլէթի էյլէմիկի միսիլու, Ինկիլթերրա ասնանմասը տախի ամիրալ Սէյմուրուն գօմանտասընտա օլտուղու հալտէ, թարիխի մէգիւրատէ Կազուզատա մուվասլէթի էյլէմիշ տիր։

—Շիատէթլի պիր ֆուրթունա զուհուրինտէ, տիւէլի մուազզամ սէֆայինի հարպիեէսինատէն միւրէքքէպ օլան միւխթէլիթի ասնանմանընն Բակիւզատան Կազուդա լիմանընա կիրմէսի դարարբաշարբրլմշ տըր։

—Ներսէս սրբազան հազրէթլէրի նամիզաճըգլարը ճիհէթլէ, միւքէլլյի ֆիլամ հազարաթընա թէպրիք վազիֆէսինի իճա իտէմէտիքլէրինատէն, թարաֆլարընտան գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան էֆէնտիյի պու խըսմէթէ վէքիլ թայեին ըթմիշլէր տիր։

Թէրճէմանը հագգըգաթ պու ֆըգրատը եաղտըգտան սօնրա, չէօյլէ իրավէ խտիեօր. — «Ինչպահ սաբիր Պայրամլարտա միւնէրրիֆ իւլ Վիզաճ օրմազլար տա, քէմալի ասֆիեէթլէ» պու ըէսմի իճա իտէրլէր։»

—Թիւրքճէ զաղէթալարտա ըիվաեէթ իտիլտիկինէ կէօրէ, տիւնքի կիւն, Եանեա տախիլինտէ Զահօն Նահիյէսինատ Թուսա գարիեէսինտէ եիւզ պաշը Ֆէյզուլլահ էֆէնտինին մէվճուտ մահէթի օրան 34 նէֆէր ասքերի նիզամիեէ իւզէրինէ, 120 նէֆէր Եունան էշգընտաը հիւճում իտիպ, 9–10 սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէնին նէթիճէսինատ, էշգընտա 16 մագթուլ վէ 12 մէհրուհ թէրք իլէ ֆիրարէ մէճպուր օրմուշլար, վէ տասքիրի Օսմանիեէտէն եաղընընը 2 շեհիտ վէ 4 եարալը վուգու պուլմուշ տուր։

—Պէյքը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Անատօլու իսլահաթը իշին արզ օլունան սուրէթ, պաղը մէրքէզէ թատիլաթ իլէ շաեանը գապուլ կէօրիլմիկինատէն, պու պապատ իպթիդա իտէն թահգըգաթը ամիդա պիլ իճրա, նէթիճէսինի արզ ըթմէք մէմուրիեէթիյլէ եէնի պիր դօմիսիօն թէշքիլ օլունտուղունու ուէյլեեօրլար։

—Իսթիֆա ըթմիշ օլտուգլարընը եաղմըշ օլտուղումուզ սէրգուրէնայի հազրէթի Շէհրիեարի Համամի բաշա հազրէթլէրինին պու քէրրէ մէմուրիեէթինէ եէնիտէն պէտ վէ միւպաշրրէթ էյլէտիլէրի զաղէթալարտա միւնտէրիճ տիր։

—Սիս

Ընդունելությունը տեղի ունեցավ Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լևոն Տեր-Պետրոսյանի նախագահությամբ։

Ներկա էին Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավար Հրանտ Բագրատյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի խորհրդական Ռաֆայել Ղազարյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի մամուլի քարտուղար Վիգեն Չիտչյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Գեորգ Ալեքսանյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ալեքսանդր Ասատրյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Գագիկ Ջհանգիրյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Սամվել Ներսիսյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Գարեգին Ներսիսյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Գրիգոր Ստեփանյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ռուբեն Ուլուբաբյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ֆելիքս Ցոլակյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ռաֆիկ Ֆարսադանյանը, Հայաստանի Հանրապետության նախագահի աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ Ալեքսանդր

թիյլէ, տիեզպիրիրկզ քի, պիզ, էվրօբա տէվլէթէրէրի իշինտէ էն էվվէլ հարէքէթ իտէն օլմուշուզ սուր։

«Հիւբրիմէթ, Պէրլին մուահէտէսի ահքեամընին իճրասընը, էվրօբա սուլհ ու սալահընին մուհաֆազասընա էն իյի վասլթա ատա իյլէտիկինտէն, ահքեամը մէզքիւրէնին թէքմիլէն իճրասընը արզու իտէր։

«Հիւրմէթլու տօսթում, քէնտի իթիրազաթընտան պիրիսինի պէեան իթտիկինտէ, լօրտ Սալիզպըրինին տիկէր պիր մէճլիստէ իրատ իթտիկի սէօզլէրի ունութմուշ օլմալը տբր։ Լօրտ միւշարիլէյհ, էվրօբա իթթիֆագընը թահսին իլէ, մուհաֆազա թարաֆտարլարընին պու իթթիֆագը տայիմա արզուլէմիշ օլտուգլարընը սէօյլէմիշ տիր։ Անճադ լօրտ Սալիզպուրի, էվրօբա տէվլէթէրէրինին միւթթէֆիգ օլմաղզլարընը պէեան իլէ, մէզքիւր իթթիֆագը մուախէզէ իյլէմիշ տիր։ Իմտի պէնտէ մա մէճմունյյէ պէեան իտէրիմ քի, իշին օ գապիտէն օլմաղզընը, քէսպ իթտիկիմիզ թէճրիւպէ իսպաթ իյլէմէքտէ տիր։ Պկաքս զանն իտէրիմ քի, պու իթթիֆագընն նէթիճէլէրի, կէրէք բարլամէնթօ վէ կէրէք ումումէն էվրօբա իշին մուճիպի մէճմունյյէթ օլաճագ տբրլար։ (Բէք իյի, բէք իյի սէտալարը)»

ԱԶԳԱՅԻՆ

. . . Խմբագիր,

Թէրճիմանը էֆքեար լրագրոյն 907 թիւ. Թերթին ի լոյս ընծայեալ մէկ հրէշային ու այլանդակ յաւելուածը ի նախատինս լրագրական Հայ մամլոյն յուերծական յիշատակ մը կը թողու ապագայ ազգային պատմութեան մէջ։ Ընթերցողը քնաշրջիկներու կամ առասպելաբուրականներու մնացածին ծաղանկարը պիտի տեսնէ հոն. և ասով չգիտմ թէ ինչ արդիւնք պիտի հայթայթէ նին հեղինակը կամ հասարակութեան համար օգուտ պիտի մատակարարէ։ Շէյքսպիր՝ այն ցաւոց օրերը մեռեալք կամ պրուսականք իրենց պատանքներուն փաթաթ Հռովմայ փողոցները կը շրջագայէին գիշեր։ իսկ սա Հայոց ազգը գնայուն դիակ մը կարծելով Իգնատիոս Լոյոլայի իշխանութենէն ստամբակող նորադարձ Անտոն անուն անձ մը կարծես շալակած՝ Լոյոլայ փողոցները կը շրջի, և նորա պատրուակեալ խսկական կենսագրութեան ամբակապատկերը ցոյց կուտայ, սակայն ազգը այնչափ տխմար չէ որ ինն և տասնեւորդ դարուն մէջ կասարեալ անուս սրիկայ մը ընդունի իբր ուսումնական էնտնի կամ լրագրի մը խմբագիր։ Ժողովուրդը խաբելու ժամանակն անցաւ. էպէտ Լոյոլայի երկրպագուն այն Տիգրան Միվէլէկեանն կուզէ և կը պնդէ եղեր որ Սնպատճառ Սագաչան Անտոնի պէս ծուռ զգացման տէր անձ մը ժողովրդէն արգուլ, այդ իր կամքն է. ոչ ոք կըրայ զայն մեղադրել։

Այսու ամենայնիւ սոյն խայտառակ ուելուածը քննադատելու նպատակաւ որ գրիչ ձեռք առած ենք, որովհետև ղեին մէջ գրիչներ չեն պակսիր ըստ օրինի պատասխանատու ըլլալու. միայն մեր կատաղն է մեզ նկատմամբ ցուցակեաց և հայոտոտ Անտոնին . . . տուած տեղեկութիւնը վրայ և նոյն ստակին ականատեսութեան համար յիշատակեալ ծաղրի փաստին դէմ դիտողութիւն մը ընել։ Մեք թատրոնին մէջ յուշարարութեան ոչոն կը վարենք եղեր, հոգ չէ որ ածը սխալ է, և Տ. Արուսեակէ յափշտակեալ ստակին պէս չկրնար ուրացուիլ ու ամենայնիւ 17-18 տարիներէ ի վեր տակ տեսակ պաշտօններ վարած ենք. լինակութիւն, վարչութիւն, դերասանութիւն և այլն. և ասոնց մէջէն ամենէն փուկ ու վեմ գործովը մեծապէս քաջերուած, և իրմէ շատ աւելի պատիւ յարգ և համարում ստացած եմք Արգոյ արակութենէն, սակայն ոչ երբէք դրատաղով կոյրզկուրայն յալ և յահարձակած։ Դիցուք թէ յուշարարիւնը նուաստ պաշտօն մ'է, և ըստ կարծեաց սրիկայ Անտոնին ալ խըմիր էֆէնտի մ'է, Թող ի ներկայութեան մը պատուարժան և ուսումնական անց նիթ մը կամ խորհրդածութիւն առաջարկուի յուշարարներէն միոյն և հոգով մարմնով պաշտպանած սրիտ, ու ով որ յանդգնի պիտի կարենայ կարծեմ իւր կարծիքը պաշտպանել, վասն զի նոյն թատերաբեմը ունեցաւ այնպիսի յուշարարներ որք քաջահմուտ էին Հայերէնի Գաղղիերէնի և Տաճկերէնի։

Իսկ գալով Տ. Արուսեակի ստակի խընդրոյն, չկրնար ստիկանութեան տարբեր խնդրոյ մը համար տուած ստորագրութիւնը իբր վկայութիւն բերել, վասն զի ես անձամբ ներկայ էի նոյն ստակը տրուելուն. այսու հանդերձ թէ ինք և թէ Տ. Ճիվէլէկեանը իրենց խենթ ըլլալը իրենք կը խոստովանին, ըստ որում խենթ կարծեցեալ Տ. Արուսեակին մէկ ստորագրութիւնը կամ վկայութիւնը առաջին անգամ իբր փաստ կը հրատարակեն, և յետոյ կըսեն «Մէրգումէ գաղղընը ալ սէֆիլ քէնտիսինի օլ տէրէճէյէ կէթիրմիշ տիր քի սէօյլէտիկինէ էմնիյէթ էտէնին վէ լաֆը իլէ եօլա չըգանըն ագը եօգ տուր տէսէք տօղրուեու սէօյլէմիշ օլուրուզ։»

Իմ մասս այս չափը բաւ համարելով կը ցաւիմ որ լրագրական ասպարէզը այնպիսի վիճակի մը մէջէ, որ մինչև իսկ սեւը ճերմակէն որոշելու անկարողները կը յանդգնին գոյներու դասատու ըլլալ, պաշտպաններ ունենալ, և յափշտակութեամբ ապրելու միջոցը կը հայթայթեն անվճէր։

Հաճեցէք մեծարգոյ խմբագիր, յիշեալ գրութեանս անկիւն մը շնորհել Ձեր ազգօգուտ թերթին մէջ։

80 Օգոստ. 27 Մնամ յարգանօք
Պէշիկթաշ Ռ. Սէոդէֆէնան

ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՏԱՆ

Մանգումէմիզին 4431 ինճի նիւսխէսինտէ, Անտոն Սագաեան տէնիլէն քիւլհան պէյի իլէ արգատաշը Տիգրան Ճիվէլէքեանընն, նէ աեարատա արսըզլար օլուպ, միլէթիմիզին պիր խալի վագթինի պուլարրադ, պիր տօղրու մէքթուպ պիլէ եաղմաղլըղա գուտրէթլերի օլմասընը հալտէ, զաղէթաճըլըգ մասգարալըղընա չըդտըգլարընը, վէ Միհան մասքէսինի երիզլերինէ թագնարադ, թէքմիլ ճիզվիթլիկի իճրա իթտիքլերինի, վէ իկֆալ վէ խճալէթի միլէթիմիզ վէ քիթապէթիմիզ օլտուգլարընը, վազիֆէյի մուգատտէսիմիզ իգթիզասընճա, խալգըմըզա պիլտիրմիշ իտի։

Պու նատան վէ արսըզ էտէպսիզ քիւլհան պէյլերի, կիւեա պիզ քէնտիլէրի ատամ վէ զաղէթաճը եէրինէ գօեարադ ճէվապ վիրմիշլիզ տիր կիպի, Թէրճիմանը էֆքեար նամօրթա վագբիը զաղէթանընն 907 ինճի նիւսխէսի իլավէսիյէ, պիզէճէվապ վիրմէքլիկէ, վէ իսպաթը չահիալի եաղտըգլարընմըզը, պէշ եիւզ սանթրտան միւրէթթէպ էնվայի քիւֆր ու հագարէթլէր վէ մանէասըզ ֆիքիրսիզ լաղըրտըլար իլէ չիւրիւթմէքլիկէ, պիլա ար ու հաեա ճիւրաթ իյլէմիշլէր տիր։

Հէր մէրգումանը, վէ ալէլուսուս Անտոն Սագաեան տէնիլէն ըլյրբգ քիւլան պէյլինի թանրեանպար իյէ, պիզէ գարշը եաղարրտրգլարը չէյլերի օգուեան հէր էհլի տիրգաթ վէ սահիպ վիճտան վէ գուտրէթ զաթլար, բէք ալէա տէրք իտէպսիրիրէր քի, պունդարա ճէվապ վիրմէքլիք տէյլ, հաթթա զիքրինի կէչմէքլիք պիլէ ճայիզ օլմամ, վէ պիզիմ տէ զէրրեճէ նամ ու շանրմիզա եագրշմուզ։

Պու պէօյլէ օլտուգու հալտէ, հէր նէ գատար, սահիհէն, օլ պագտէ հիշ պիր չէյ սէօյլէմէքլիկէ թէնէզզիւլ իթմէք խաթէմէմիզ օլուպ, վէ նիչէ տօսթլար տա, այնի նատահաթը վիրմիշ իսէլէր տէ, պազը ճահիլլէր, մէգքիւր եաղըրմըշ օլան էտէպսիզլիքլէրի, կիւեա պիր ճէվապ տբր զանն իյէտիքլէրինտէն, սայիր տօսթլարըմըզ տախի, տէյլ էօյլէ քիւլհան պէյլէրինէ պիր ճէվապ օլմագ, իլա էհալիյէ, պիր գաթ տահա, սեար ու մըգտարլարընը պիտիրմէք իւզրէ, պիր գաշ չէյ սէօյլէմէքլիկիմիզի, թալէպ իյլէմիշլէր տիր։

Իմտի, հագգ ու նահագդը, վէ նէյք ու պէտի մուհաքէմէյէ վէ ֆարգա գուտրէթի պուլունան դաթլար բանա կէօրմիշլէր տիր քի, մէրգումանի էտէպսիզլէր, հէմ մէսէլէյի քեամիլէն պըրագարագ պաշտա եօլա սարմշլար, վէ հէմ տէ, հիշ տէյլ իսէ քիֆր ու հագարէթ իմմէքլիկին եօլունու վէ նիզամընը տախի պիրմէտիքլէրինտէն, քէնտի գաղարգլարը դաեուեա, պիզդաթ քէնտիլէր տիր։

Նէտէ՞ն իսպարէթ իտի մէսէլէ։

Մալիւմ եա, Անտոն Սագաեան տէնիլէն էտէպսիզլիքն, տիկին Արուսեակ կիպի պիր սէֆիլ գատընտան, իւչ մէճիսիյէ իլէ պիրտէ չէյրէք էօտիւնճ արմագլըգա, վէ եարքմ մէճիսիյէլիք տէ պիր կէօզլիւկիւնիւ գաբաթմագլըգա իրթիքեապ իյլէտիքտէն պաշգա, մէրգումէյէ օյան շու պօրճունու վիրմէմէսինտէն, վէ հաթթա պիր կիճէ, զէվալը չօճուգուդյա, էթմէք ալըպ տա եէմէքլիկէ միւհթաճ գալարագ, եաալընը պիր չէյրէք մէճիսիյէ օլուն վիրմէսինի իսրամ վէ ըէճա իյլէմիշ իքէն տախի ըիդդաթա կէլմէմէսինտէն, իսպարէթ իտի (1)։

Պիզ պունու, էօյլէ պիր ինսաֆսըզ, մէրհամէթսիզ, վէ ար ու հիճապսըզ ատամընն, միլլէթիմիզտէ զաղէթաճըլըգ սըֆաթը թաշբեարագ, էօթէքինի պէրիքինի ալատթմագտա օլմասընը, վէ իքի իւչ սէնէսէտէն պէրու, էնվայի ըէզալէթ վէ էտէպսիզլիքլէր իլէ, կիւեա էվվէնմէք իւզրէ պիր գէզ արամագտա պուլունմասընը, վէ Պէյօղլու քիլիսէսի կիպի պիր քիլիսէտէ, կիւեա Գաթօլիքլիքտէն, պիզիմ քիլիսէյէ չէրէֆ կէթիրմիշ օլմասը ճիհէթիյլէ, պիր ատամ սըրասընա կէչէպտէ, թապագ կէզտիրմէքտէ օլմասընը, էհալիմիզէ խապէր վիրմէքլիք, վէ զէվալը գէզ սահիպլէրի իլէ, Պէյօղլու քիլիսէմիզի սագընտրըմագլըգ նիյէթիյլէ եաղմըշ իտիք, չիւնքի, պէօյլէ պիր ատամտէն, հէր նէվի իրթիքեապը մէճմուլ իթմէքտէ իտիք, վէ նասըլ քի հալէտտա մէճմուլ իթմէքտէյիզ։

Պիզիմ պու պէեանաթըմըզա գաբշըլըգ, պու էտէպսիզլէր, նէ՞ եաբտըլար։

Եա մէրգումէտէն էօյլէ պիր բարա տալընմասընը, քէնտիլէր նիզամէն իսպաթ իտէրէք, վէ եախօտ պիզտէն, պիզիմ եաղտըրմըզը իսպաթընը իթթէյէրէք, պիզի մահճուպ գէլճաճ եէրտէ, քիւֆր ու հագարէթլէր իթտիկէր։

«Պիզ մէրգումէ գատընտան, ատա վէ գաթա էօյլէ պիր բարա տալմասը» տիմէտիկէր, չիւնքի տէյէմէտիկէր։

Եա նէ՞ եաբտըլար, օլ էտէպսիզ Անտոնուն, կիտիպտէ մէրգումէնին օտասընտա, էլինտէն, իբի նէֆէր չահիալը նէզտինտէ, տրմբշ պուլունտուգու պիր ճէրճ մէքթուպունու տէրճ ու պէեանէ, պիլա հիճապ ճիւրաթ իթտիկէր, չիւնքի պունդար իբի իւչ սէնէսէտէն պէրու, էհալիյի ահմագ եէրինէ գօեարադ, էօյլէ նիչէ ճիզվիթլիքլէր եութտուրմուշլար տբր, վէ բէք տէ իհթիմալ տիր քի, պու մէճմուրիյյէթլէրի իյին, ճիզվիթլէրտէն, կիզլիճէ պիր մաշտա տալմագտա տբրլար. զիրա, հէր քէս պիլիր քի, ճիզվիթլիկին ասըլ հիւնէր վէ մարիֆէթիտէ պու տուր, հէր եէրէ վէ հէր միլլէթէ վէ տէվլէթէ, դուզուլար գբեաֆէթինտէ գուրբարար սօգատպիմէքտէ տիրէր։

Պիզիմ եաղտըրմըզ սահիհիկի ճէրճ վէ թէքզիպ իթմէք իյին, պու էտէպսիզ հէրիֆլէր տահա՞նէ եաբտըլար։

Մուրտար վէ մէքրուհ տիլէրինի, աեագլարը թօբրագլարընը եաալամագլըղա պիլէ լաեըգ օլմասըգ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸՆ ՊԻԼԻՆԳՈՒ ՀՕԳՈՒԳԼԱՐԸՆԵՐԸ ՄՈՒԳԱՏԱՏԷՍ ԵԱՄԱՆՍՈՒՐԸՆԱ ԴԱՏԱՐ, ՔԻՉԻՆԷ ՅԷ ՍԱԼԱՆ ՏՈՒՐՈՒ ԿԻՊԻ ՍԱԼՄԱԳԼԸՂԱ ՃԻՒՐԱԹ ԻՅԼԷՏԻՔՏԷՆ ՊԱՇՂԱ, ՊԻԶԻՄ ԱԼԷՅՀԻՄԻՂՏԷ ՏԱԽԻ, ԵԼԿԻՐՄԻ ՍԷՆԷՏՏԷՆ ՊԷՐՈՒ, ՀԻՀ ՊԻՐ ԻՆՍԱՆ ԷՎԼԱՏԸՆԸՆ, ՎԷ ՏՕԹ ՎԷ ՏԻՒՀՄԷՆԻՄԻԶՆ, ԼԻՍԱՆՔՆՏԱՆ ՏԷՅԻԼ, ԽԷՏԵԱԼ ՈՒ ԽԱԹՐԸՆՏԱՆ ՊԻԼԷ ԿԷՀՄԷՄԻՀ ՕՅԱՆ ԵԱԼԱՆԼԱՐ ՎԷ ԻՖԹԻՐԱԼԱՐ ԻՀՏԱՍ ԻԹՏԻԼԷՐ, ՎԷ ՏԱՀԱ ՏՕՂՐՈՒՍՈՒ, ՍԱՀԻՀԷՆ ՊԻՂԻ, ՔԷՆՏԻ ՀԱԼ ՈՒ ՀԷՅԼԷԹ ՎԷ ԱԽԱԳ ՈՒ ԹԷՐՊԻՅԷԼԷՐԻՆՏԷ ԿԷՕՍԹԷՐՄԷՔԼԻԿԷ ՊԻԼԷ ճիւրաթ իյլէտիլէր։

Պիզ նէ՞ եաբաբգ պու մէրթէպէ էտէպսիզլիքլէրէ գարշըլըգ։

Շահիալէր վէ իսպաթլար իլէ, վէ եօլունտա վէ նիզամընտա օյարագ, էվվէլա, էվվէլքի եաղտըրըմըզ օլբարա մատտէսինի, վէ պատէհու, քէնտի տէրճ իթթիքլէրի տիկին Արուսեակ մէքթուպունուն, էօրֆէն վէ արսըզլըգդա ալընմըշ օլմասընը, քէզալիք խսպաթ վէ թաստիգ իյլէտիք. վէ պունտան տա դաթի նազար, պիզիմ ալէյհիմիզտէ իթտիլէրի իֆթիրալարընը, տէյլ ասլընը, իլա հիշ տէյլ իսէ կէօրկէսինին օլսուն, պինտէ պիրինին խսպաթընա չըգըշմալարընը, մահճուպ գալմագլըղընմըզ շարթը յա տավէ՛թ իյլէտիք։

Իմտի, պու էտէպսիզ հէրիֆլէր, պու քիւլհան պէյլէրի, պու մասգարա ճիզվիթլէր, վէ պու օգումագ եաղմագ պիլմէզ զաղէթաճըլար, պունա գարշըլըգ, արթըգ եա Իսթանպօլտան գաչըգ գուրթուլաճագ, վէ տէ եախօտ, հիշ տէյլ իսէ, սիւբիւթ իւզրէ պիր բարտօն տիյէրէք, էտէպսիզլիքլէրի ճէվապընը չէքէճէք եէրտէ, մուղայիրի օլարագ, էտէպսիզլիք իւզէրինէ պիր էտէպսիզլիք տահա իճրայէ ճիւրաթ իյլէյէրէք, մէզքիւր իլավէյի նէչը իյլէտիլէր։

Մէզքիւր իլավէտէ, քէնտիլէրի, իթթիքլէրի էտէպսիզլիքլէրէն, կիւեա գուրթարմագլըգ ճիզվիթլիկիյլէ, վէ հիմարճա ագըլարը.յա, գուլանտըգլարը պիրինճի թէտպիրլէրի նէ՞ օլմուշ տուր, պիլի՞ըմիսինիզ։

Իշթէ շու օլմուշ տուր. չէյլէ քի, կիւեա տիկին Արուսեակը սէօգիւնէ վէ գալէմինէ էֆֆիյէթ ճայիզ ատէյլ իմիշ, չիւնքի տէլի իմիշ։

Վա՛յ ութանմազ հէրիֆլէր վա՛յ, տիգդա՛թ խոնիզ, մէրգումէնին մէքթուպունու, քէնտիլէրի գուրթարմագ իշին, իլք տէֆա օլարագ պիզզաթ քէնտիլէր տէրճ իթմիշլէր, վէ հաթթա, մէզքիւր բարաեը ալմամըշ օլմալարընա, մէրգումէնին մէքթուպունատան պաշգա պիր իսպաթ կէօսթէրէմէմիշլէր տիր. տիմէք տիր քի, քէնտի սէօյլէտիքլէրինի, պուտալաճա վէ արսըզճա, քէնտիլէր, քէնտի ամէլ ու հարէքէթլէրիյլէ ճէրճ իթմիշլէր տիր։

Պունդարը իքինճի խսպաթլարը տա շու տուր քի, կիւեա, կէրէք պիզ, կէրէք տիկին Արուսեակ, վէ կէրէք Պ. Ռօմանոս տիվանէ իմիշիզ։

Զո՞գ իյի, հայտէ պիզ տիվանէ օլալըմ. հալ պու քի, պու լաղբրտըլար իյլէ, սէօյլէտիքլէրիմիզ ճէրճ իտիրմիշ օլուրլո՞ մը. իշթէ պու էտէպսիզլէրին, տաղբլարը վէ ըաճանլարը անճագ պու գատար տբր։

Պիր տէ թօհաֆ նագլ իտէլի՞մ մի։

Պիզ պէնտիմիզտէ, պիր Հիսարլեան էֆէնտիսինին հաղբր պուլունմասընը կէչմիշիզ տիր, հալ պու քի Հիսարլեան «Անտոն» էֆէնտի տիմէմիշիզ տիր, չիւնքի, պիզիմ զիքր իթտիկիմիզ Հիսարլեան էֆէնտիսինին իսմի Անտոն օլմանընը, իլա Յովհաննէս տիր. պու պուտարար իսէ, զաթէն պիտէֆաթ պիլտիրտիկիմիզ միսիրու, լաեըգ.յա եաղմագ օգուտմագ տախի պիլմէտիքլէրի հալտէ, պիր տէ զաղէթաճըլըգա գաշըլըգ, պու էտէպսիզլէր, նէ՞ եաբտըլար։

Եա մէրգումէտէն էօյլէ պիր բարա տալընմասընը, քէնտիլէր նիզամէն իսպաթ իտէրէք, վէ եախօտ պիզտէն, պիզիմ եաղտըրմըզը իսպաթընը իթթէյէրէք, պիզի մահճուպ գէլճաճ եէրտէ, քիւֆր ու հագարէթլէր իթտիկէր։

«Պիզ մէրգումէ գատընտան, ատա վէ գաթա էօյլէ պիր բարա տալմասը» տիմէտիկէր, չիւնքի տէյէմէտիկէր։

Եա նէ՞ եաբաբգ, օլ էտէպսիզ Անտոնուն, կիտիպտէ մէրգումէնին օտասընտա, էլինտէն, իբի նէֆէր չահիալը նէզտինտէ, տրմբշ պուլունտուգու պիր ճէրճ մէքթուպունու տէրճ ու պէեանէ, պիլա հիճապ ճիւրաթ իթտիկէր, չիւնքի պունդար իբի իւչ սէնէսէտէն պէրու, էհալիյի ահմագ եէրինէ գօեարադ, էօյլէ նիչէ ճիզվիթլիքլէր եութտուրմուշլար տբր, վէ բէք տէ իհթիմալ տիր քի, պու մէճմուրիյյէթլէրի իյին, ճիզվիթլէրտէն, կիզլիճէ պիր մաշտա տալմագտա տբրլար. զիրա, հէր քէս պիլիր քի, ճիզվիթլիկին ասըլ հիւնէր վէ մարիֆէթիտէ պու տուր, հէր եէրէ վէ հէր միլլէթէ վէ տէվլէթէ, դուզուլար գբեաֆէթինտէ գուրբարար սօգատպիմէքտէ տիրէր։

Պիզիմ եաղտըրմըզ սահիհիկի ճէրճ վէ թէքզիպ իթմէք իյին, պու էտէպսիզ հէրիֆլէր տահա՞նէ եաբտըլար։

Մուրտար վէ մէքրուհ տիլէրինի, աեագլարը թօբրագլարընը եաալամագլըղա պիլէ լաեըգ օլմասըգ-

(1) Մէզքիւր չարգընճա իլավէյի չըգարմազտան պիր գաչ կիւն էվվէլ, տիկին Արուսեակա գալմըշ օլան պիր պուչուգ մէճիսիյէ պօրճարընը վիրտիքտէն պաշգա, պիր չօգ վագբթ մուգատտէմ պիր քիմսէյէ տօլանտըրմըշ օլուսգլարը եարըմ մէճիսիյէյի տախի ատճլէթէն կէօթիրիպ վիրմիշլէր տիր, վէ մէրգումտա մէկքիւր եարըմ մէճիսիյէյի կէթիրիպ տիկին Արուսեակա իհտա իթմիշ տիր։

լէնէն մէյտան օգուր վէ սերպէսթ-ճէ տէ տէրիզ քի, պու արսզլարըն հագդլարբնաա եաղարդլարըմզըն քեաֆֆէսի սահիհ տիր, իսպաթր վէ շահիտի մէյտանատ տըր, վէ թէքրարէն թաստիգլէրինէ տախի գառար ու միւգթէտիրիզ, վէ տա-հա տա նիչէ հալէրինի պիլիրիզ... էկէր քէնտիէրտէ տէ, պիզտէ պու-լունան մէրալիկին վէ ճէսարէթին, եալնըզ եիւզէ պիր տէրէճէսի վար իսէ, պէօյէ պիզիմ կիպի մէյ-տանէ չըգարադ, հագդըմզատա եաղարդլարընն, պինտէ պիրինի իսպաթ իթմէ լլիկէ, տալէթ օգու-մալը ալըլար։

Էսէ՛ֆ իտէրիզ քի, պու տէֆտա տախի, պու գառար չէյ եաղա-րադ, նաֆիյէ եէր տօրատրմագը-զա մէճբուր օլաուգ, լաքին, չի՛ չարէ՛քի, խալգը պունարատան սա-գընարբմագ իչին, պունատան պաշ-դա պիր չարէմիզ պուլունմագատա տէյիլ տիր։

Պէօյէ տատ՛լար դագէթաճբլըգ խոպ տէ, խալգըն ֆիքրինի վէ թէրպիյէսինի պոզմագատան իսէ, կի-տիպ տատմճա պիր սանաթ էօյլէն-սէլէր, չօգ էյի իտէլլէր։ Իմտի Տիգ-բան Ճիվէլէ-քեանա, պէօյէ նաղլ-վէ մուգատատէս իչէրէ դալգըշմագ-տան իսէ, էվետ բահաթ օթուրուգ տա, իթթիհատ բէտէրինին պատի-հատատա էթմէ յինի եէմէսինի, վէ պէօյէ միլլէթ վէ մէմլէքէթիմիզ քէբաղէսի օրմագլըգտան վազ կէշ-մէսինի նատիհաթ իթթիհիմիզ մի-սիլլու։ Անտան Յոգտանատա տախի, եա բէտէրինին գէրպասընը պոյ-նունա թագարագ, անըն կիպի նա-մուսույա վէ անը թէրիյլէ բարա գաղանըգ ումումա խըտամէթ իթ-մէսինի, վէ եախատ Միմնոլու գա չը-գըշմագատան էվվէլ, Վէզիր խանըն-տա լիթոկրաֆ Արթին ագանըն եա-նընատա միւրէքքէպճիլիք իթթիհիկ կիպի, եէնէ կիսիպ պիր պատմա-խանէատ միւրէքքէպ վիրմէսինի, հէմ քէնտիլէրի, հէմ միլլէթիմիզ (1), վէ հէմ տէ զաղէթաճբլըգ չան ու մէնֆաաթը խոթրը իչին նատիհաթ իտէրիզ։

(1) Պու սէյլէվկիմիզտէ զէրրէ գա-տար պիր միսլաղատա էսէրի վար տըր զանն օրունմասընը, սահիհէն պէօյէ օր-մասընը, իսթէյէն հէր սատթ կիտիպ վէ-զիր խանընատա թահգըգ իտէպիլիր, վէ ֆի վագտտա էլինտէն վէ տիլինտէն սա-գալըգ իլէ միւրէքքէպճիլիքտէն պաշգա պիր չէյ կէլմէզ։

ԻԼԱՆԱԹ

ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐ ԴՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ Մ. ԲԱԴԷ ԷՆԷ ՎԷ ԴՈՒՄԲ.

Մարսիլեա իլէ Բօթի պէյնինտէ նիգա մընատա վաբօր իշլէթիրիր։ Վաբօրար 15 կիւնտէ պիր Մարսիլեատան հարէքէթ իտիպ Իսթանպոլա կէլիրէր վէ հէր օր պէ՝ կիւնտէ Զարէնպիհ կիւլէրի Իս-թանպոլատան հ՝րէքէթլէ, Թրապզ-ն, վէ Պաթում, վէ Բօթիէ, վէ օրատան գալգըպ ասղրու Իսթանպոլա վէանտէն չա-բուգ սուրէթ-է Մարսիլեատա կիտէր։

Նավլուն վէ մալ եիւքլէթիմէք վէ մա-լիմաթը սայիրէ ալմագ իչին, սահիպի իմզատա միւրաճաաթ օլունա։

ՄԱՃԷՆԹՕ
ԲՕՊԷՆ ԲԼՈՒԻ,
Մօմհանէ սոգաղ, Ն- 114

ՏՕԳԹՕՐ ԱՑՎԱԶԵԱՆ

Տօգթօր Ա.յմազեան էֆէնտի, Իսթանպոլատա Ագաէրայ ճատ-տէսինատ թրամվայ մէրքէզի գարշըսընատա վագը 225 Նիւմէ-բօրու խանէտէ հէր կիւն պուլու-նարադ, քէնտույէ միւրաճաաթ իաէն քէ.յֆիպլէրի գապալ իս-լէմէ քատ ամր։

ՏՕԳԹՕՐ ԹԷՎԷՔԷԼԼԻԵԱՆ

Միւմահիլէյհ Տօգթօրսն, սըրա-ճա իլէթինճէ մէհարէթլէ տեր-քեար, վէ եիւզբմի պէչ սէնէյէն պէրու-ինտէլ նաս մէշհուտ վէ աշի-քեար օրուզու կիպի, մէղբիւր խասթալըգտան չիֆարէգիր օրմուշ նիչէ միւթէպէր զամըր թարա-ֆընատան տախի չէհատէթնամէլէրի պուլունտուղու հալտէ, Արնավուտ քեօյիւնտէ, Ագընթը պուրնունատա վագը ճամի չերիֆ եաղընընատա, քէնտի խանէսինատ, հէր կիւն սատթ պէշտէն օնա գատար, մէղբիւր իլ-լէթէ միւպթէլա պուլունանրարը գապուլ իտէճէկի իմթար օրունուր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷՎԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրու միւմահիլէյհ, սա-պըգը վէճհ իւզրէ, եաղընըզ ֆը-բէնկի վէ պէլ սօուգլըուզու, վէ ումումմ ալէմթը թէնտուրիւեէեէ (Ծննդական դործարանաց վերա-բերեալ), վէ խարար եօղարընա տայիր խասմալըգլարա տիչար օրանլարընն էմրի թէտավիղերի ի-չին, հէր կիւն սատթ տէօրթատէն օնա գատար, Պաղէ դաբու-սունատա Համիտիյէ թիւրպէսի սրրասընատա վագը 32 Նիւմէրօ-լու Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էճզախանէսինատ, վէ բաղար կիւնլէրի տախի, Պէ.յօղլունատա Սաղըզ ադաճը ճատատէսինատ վա-գը 27 Նիւմէրօլու քէնտի խանէ-սինատ, քէյֆիսիզլերի գապալ իթ-մէ.քատ տիր։

Մ. ԺՕԶԷՖ ՀԻՍԱՐ ՎԷ ԲՕՄԲ. ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Պու մաղազալարատան պիրի Գա-լաթատատա թքնէլ իթթիհատինատ վագը օրուպ, վէ տիկէրի տախի եի-նէ մէղբիւր ճատատէտ վագը վէ 69 Նիւմէրօ իլէ մուրադգամ օրուս-ղու հալտէ, թէսթէ, տուզինա վէ եախատ թանէ իլէ ալէա բարֆիւմ-ըի եանի դօդուրու էշեա, թարագ վէ էմնալի շէյլէր վէ էշեայի սայիրէ սաթըլմագատա տըր։

Բարիզին վէ Լօնտրանընն պիրին-ճի ֆապրիգալարը մամուլաթընատան քէզալիք ֆըրչալար, չօճուգ օ-եունճագլարընընն, օեուն քեաղրա-լարընընն էնվայի, վէ ժօպ վէ Պոն կու նամ սիկարա քեաղալարընն տէբօղլիթօուս տուր։

Ֆիեաթճա էհվէնիյէթի պուլուն-մագատա օրատուղու կիպի, բրիֆիքա եանի պիր ֆիեաթ սէօյլէնմէ.քատ տիր։

ՏՕԳԹԷՕՐ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ԷՖ.

Պիր գաչսէնէատէն պէրու Գատր քէօյիւնատ իգամէթ իթմէ.քատ օ-լան Տօգթէօր Ս. Յակոբեան էֆէն-տի, պունատան սոնրա հէր սալը վէ ճիւմատա կիւնլէրի սատթ 6 տան 8 է գատար, Պաղճէ – Դարա-ճատատէսինատ վագը 18 Նօմէրօլու Մէրամէթճեան էճզախանէսինատ պուլունարադ, քէնտույէ միւ-բաճաաթ իաէն խասթալարընն էմրի թէտավիղերինէ պագճագ տըր։

Ֆուգարաեա ժէճճանէն։

ԱԶԴ

Նորայրի Դազդիերէն—Հայերէն Բառարանին 15երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կա-նոնաւոր կերպով չորաթերթ մէկ թերթ պիտի ելնէ. լուրանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Դիմաւոր մթերանոցն է Փրէնկեան գրատաճա-ռանոցը, Ուղղուն չարչը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամէն Հայ գրատա-ճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի թըղ-թատաճառանոցը ի Գալաթիա, և Վայրի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Դըզընըն օն եէտինճի ճիւզի չըգմըշ օլուպ, վէ թէ.քմիլ թագըմ կէրէ.ք մանթպատմըշտա վէ կէր-է.ք քիմատճըլարատա սաթըլ-մագատա օրատուշընատան, վէ մէղ-քիւր քիմատը օգուեանդարընն քեաֆֆէսի տախի թէլէզրիզ խոտ-ըէ.ք մէճմուն գալմագատա պուլուն-տուգլարընատան, կիւղել բօսան օ-գումագ արգու իտէնդէրին, իշթի-բարընա հիմմէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԵՐԿՐԱՉԱՓՈՒԹԻՒՆ

Վասն Նախապատարատական Ա. Տարւոյ

Թարգմանեալ

Ի Յ. ՍԻՄՕՆԵԱՆԷ

Գրրդ սահիֆէտէն իպարէթ կիւ-զէլ պիր տէրս բիտալէճիկի տիր պու-քի, մէ.քթէպլէրիսիզտէ խոթիմալ օրունատուղունատա, պիւյիւ.ք ֆայիտէ հասըլ օլաճաղընատա շիւբհէ եօղ տուր։

ՏԻԿԻՆ ԲԱԲ-ԲԱՌԱՆԹԻԷ

Թուաբանութիւն և Երկրաչափութիւն

Վասն Նախապատրաստական Ա. դասու

Կը գտնուի յիշեալ գրեանց տէր և հրատարակիչ Արամ Մ. Աշճեանի տպարանը Պոլիս Ֆինճանճըլար փո-ղոց Եուսուֆեան խան թիւ 1։

Դին 40 փարայ։

ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

ԳՐԵՑ

Նազար Յ. Դորոյեանց

Եիւզ սահիֆէտէն իպարէթ օ-լուպ, վէ կիւզէլճէ թատ խոխմիշ օլան պու բիտալէ, մէ.քթէպճէ հալ-էրտէն պահս իթմէ.քատ օրատուղուն-ատան, հէր.քէսին օգուեուպ խոթի-ֆատատ իթմէսինի արզու վէ նատի-հաթ իտէրիզ։

Մէղբիւր բիտալէ եէնի ճամի Զի-լինկիրէր էատատէսինատ, Ս. Դու-կասեան քիթապխանէսինատ, 5 էր դշա. սաթըլմագատա տըր։

ԴԱՍԱԳԻՐՔ ՀԱՅ-ԱԶԳ. ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Ի պէտս

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

ՀԱՏՈՐ Բ.

Մինաս էֆէնտի Դարամճեան թերթիպ ու թէէլիֆի օրան պու մի-քէմմէլճէ թարիխիզին պիրինճի ճիլտինի զաթէն իլան իթմիշ իտի.ք, իշթէ պու տէֆտա իւքինճի ճիլտինին բունիւմայի զուհուր օրատուղու, մա մէմուունիյէ կէօրիւմիւշ, վէ քի-թապճըլարատա 8 էր դշա. սաթըլ-մագատա պուլունմուշ տուր։

Մէղբիւր քիթապ կիւզէլճէ թատ խոխմիշ օլատուղու հալտէ, 340 սա-հիֆէտէն իպարէթ օրատուգատան պաշգա, կիւզէլճէտէ ճիլտլէթի-բիւմիշ տիր։

Մէղբիւր թարիխին վագթիսիդէ այիտ պուլունան գրթասընա տայիր օրան պաղը գրիֆիգամընը կէլէ-ճէ.ք հաֆիմա պէեան իտէրիզ։

ՆՈՒԱԳԻՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆԻ

Բովանդակութիւն

Թիւ 11. Տէր կեցո՛ զՀայաստան։
Հապա քաղաղուն.ք։

Թիւ 12. Արտասուք։

Նուագացս հրատարակիչը այս առթիւ կը յայտարարէ ի միամուտ-թիւն պատուարժան բաժանորդաց թէ հաստատապէս որոշած է այս գործը չարունակել, և եթէ այն-չափ ինաս ևս կրէ նիւթապէս որոյ չկարենայ հանդուրժել, գո՞նէ մէկ շրջանը անչուշտ պիտի աւարտէ հը-բատարակելով հետգհետէ սոյն տետրերն ըստ առաջոյ յայտարա-լութեան։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԴԱՂԴԻԱՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ս. ԳՈՐԵԱՆԷ

Այն գատագիրքը որ իւր դիս-բուսոյց սճոլիր տետակին մէջ առա-ջինն է, ազգասէր և ուսումնասէր մի անձի նպատակ շնորհիւ այսու-հետև փոխանակ 3 դահեկանի պի-տի վաճառի 50 փարա (տպագրու-թեան գնովն)։

Այս առթէն աշակերտք և ուսա-նողք պիտի կրնան մեծապէս օգ-տիլ։

Կեդրոնատեղին է Մէրճան Վ. Ա. Մրադաբեանի գրատունը թիւ 57։

ՍՍ.ՀԻՊ ՂԱԶԷԹՍ.

ԿԱՐԱՊԵՏ Ք. ՓԱՆՈՍԵԱՆ.

CAMELIA

ԳԱՄԷԼԻԱ

Պէյօղլուտա Հաճօ Բուլօ խանընատա 7 վէ 8 Նիւմէրօլարդա մու-բագդամ՝ օրան մէղբիւր մաղազատա իլք պահար վէ եաղ մէվ-սիմի իչին սօն մօտա օրմագ իւզրէ Բարիսին պիրինճի ֆապրի-գալարը մամուլաթընատան էնվայի ճինս գումաշլար, էղճիւմէ, սիեահ գազմիր, վէ գառըն մանթօսու իչին էնվայի ըէնք գազ-միրլէր, գառըն իչին էնվայի պէզէր, վէ սօն մօտա իչին եէնի ճէլպ օրունմուշ էնվայի չէրիալէր, վէ գառըն չարգալարը իչին սօն մօտա օրարագ թէկզինաթլար, գառըն գէրավաթլարը վէ Ըէ.ֆինէ էլամվէնդէրի պուլունմագատա տըր։

Ֆիեաթլար մագթու տուր։

Մէճճանէյէ 20 զուրուշա ալընը։

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐԵՇԸ

ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITICH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻԵ ԷՆՏ ՄԷՐԲԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնդրա վէ Էդինպուրկ եանընը սիկուրթա գումբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	2,000,000	
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	450,000	
Եանընը շիւպէսին-տէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթագէսի	1,156,690	1,606,690
1878 սէնէսին-տէ քեարը սաֆի	976,119	

NORTHEN ASSURANCEO MPANY

ՆՕՐԹՀԷՐՆ

Նամ Լօնդրա եանընը վէ Եօմբ-սիկուրթա գումբանեասը

	Ինկ. Լր.	
Ասըլ սէրմաեէ	3,000,0	
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանընը վէ էօմբ-շիւպէսինտէն հասըլ օրմուշ իհթիեաթ ագճէսի	525,000	675,0
1878 տէ սաֆի քեար		405000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէատէքի իքի սիկուրթա գումբանեալարին ՊԻՐԼԷԾՄԻՆ ահէնթասու նասպ օրունմուշ օրուպ, եանկըն վէ էօմբ-սիկուրթա-իչին չօգ գօյայըգալար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պ-չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ Իսթանպոլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէղբիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպ-սիկուրթաեա թութտուգլարը էպնիեէլէրի, պէյնլէրինտէ թագսիմ իտէճէ-տիր։ Եանընն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօյայըգալար իւէպիր չօգ իչ եա-մաեա միւգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օրատուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպ-վէ ճիվար չէհիր վէ քէօյլէրտէ էպնիեէ սիկուրթաեա թութաճագ տըր։

Maritime Insurance Cie, Limited

of Liverpool

Capital £ 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ՏԷՆԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲ.

Սէրմաեէ 500,00 Ինկ. լիր.

Սահիպի իմզա, վաբօր վէ եէյքէն կէմիլերի վէ տերուտինտէքի էշեա վէ եէ-թաեը զանէթ ֆայիտէլի շարթլարա սիկուրթաեա թութմագ իչին մէղբի-գումբանեա թարաֆընատան բուխսաթ խթիհսալ իյլէմիշ տիր։

Ֆիեաթ վէ սայիրէ հագդընատա մալիմաթ ալմագ իսթէեէնլէրին, Դալաթա-Գօմիսիոն խանը քէօչէպաշընատա տէմիր քէօրբիւեէ նազը օրան օտաեա միւրա-ճաաթ իլէմէլէրի։

Մէղբիւր Գումբանեալարըն աճէնթասու
ՃՕՃՆ ԲՈՒՐՈՒԼ
Վէ ումուր ու մէսալիհինէ մէմուրու
ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԷՐՈԲԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 10 Սեպտ.

Ինկլիզ	գօնսոլիտ	97-13/16
Էսհամը	Ումումիէ աշըլտը	09-13/16
»	» գարանտը	09-3/4
1865	Իսթիգրազը	10-3/8
1869	»	10-1/2
1871	»	71-1/2
1872	(Պոնտիւ Թրէզոր)	17-1/2
1873	»	10-
Օսմանը	Պանգասը	10-1/4
Բուսիա	Իսթիգրազը 1873	89-3/4
Մըսըր	Իսթիգրազը՝ պիրէչմիչ	63-3/4
»	Իսթիեազը (շրմէնտր.)	92-3/4
Տէվլէթը	Ալիէնին 1877 Իսթիգ-բազը	84-3/8
Տարբա	անիեէ	71-5/8
Մըսըրին	Բօչիտ Իսթիգրազը	94-3/4
1877	Մանարիսթան Էհամը	93-3/4
Դամպիս	Բարիզ 3 այ վատէ	25-56

Բարիս, 10 Սեպտ.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 3 %	87-10
»	» 3 % Ա.	
Մըրթիսանը		–
»	» 3 %	120-60
Էսհամը	Ումումիէ աշըլտը	09-97 1/2
»	» գարանտը	09-90
1865	Իսթիգրազը	52-50
1869	»	50-
1873	»	48-75
Բուսիէլի	չըմէնտը. Թահվիլա.	31-
Օսմանը	Պանգասը	516-
Դրէտի	Լիոնէ	973-75
Բուս	ֆոնտսու 5 % (1877	95-11/16
Բուսիանը	Շարք Իսթիգրազը	60-7/8
Իթալիա	ֆոնտսու	86-80
Մըսըր	Իսթիգ. պիրէչմիչ	325-75
Իսբանեա	Խարիճի Իսթիգրազը	20-1/4
Դամպիս	Լօնտրա իւզէրինէ	25-37

Բարիս, (Պուլվար) 10 Սեպտ.

Ֆրանսըզ	ֆոնտսու 5 %	120-69
Էսհամը	Ումումիէ	9-90

Վիէննա, 10 Սեպտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	117-95
Բուսիէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	14-25

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Էսհ. Ռում. օգոստոս 29 ազչմ. գր.	10-26
» » օգոստոս 30 սպհ. ալ.	10-26
» » Լն եիւքսէք	10-25 1/2
» » Լն աշաղը	10-23 1/2
» » Սաաթ 5 տէ	10-24
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պոն տիւ Թրէզոր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Բուսէլի չըմէնտըֆէր	29-
Ըէբոր	ը-ը- 01-
Հէվալէսիզ	ը-ը- 01-
Դգչէ ֆայիզի	% 09-

ԱԳՈՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէսի ժէնէրալ 6 %	3-27
Սօսիէթէ ժէն 6 %	4-6
Իսթանպոլ Պանգասը	7-25
Սօսիէթէ Օթման	2-38
Թրամվայ 5 %	400-
Լավրիսմ (մատէն)	-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանը վերասը 100 ղրշտան	Ղ. Փ.
Ինկլիզ վերասը	110-20
Ֆրանսըզ ալթունու	88-
Բօլ	90-25
Գրիմից ալթունու	51-28
Պէեազ մէճիտիյէ	107-7
Մէթալիք	215-15
Պէշիք	215-
Ալթըզ	129-
Պազըր	575-
Գարպոն գայիմէսի գարիք	3-65

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Լն եիւքսէք	1195-
Լն աշաղը	1195-
Սաաթ 5 տէ	1195-